ROK XIV

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

№ 15

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 1 SIERPNIA 1939 ROKU

NOWA USTAWA KARTELOWA

W Nr. 63 Dz. Ustaw R. P. z dn. 19 lipca r. b. ukazała się Ustawa z dn. 13 lipca r. b. o porozumieniach kartelowych. Nowa Ustawa zmienia w sposób dość zasadniczy Ustawę obowiązującą dotychczas i z tego względu zasługuje na szczegółowe zapoznanie się z nią.

Przede wszystkim jeżeli chodzi o pojęcie kartelu, to w myśl Ustawy za porozumienie kartelowe należy uważać wszelkie porozumienia dwu lub więcej osób, zawarte w dowolnej formie prawnej, mające na celu kontrolę lub regulowanie produkcji, zbytu, cen albo warunków wymiany w jakiejkolwiek dziedzinie przemysłu lub handlu, oraz również zrzeszenia przemysłowe, utworzone na podstawie rozporządzenia o prawie przemysłowym, jeżeli prowadzą działalność kartelową. Każde porozumienie kartelowe powinno szczegółowo określać cele gospodarcze, którym ma służyć oraz środki ich urzeczywistnienia. Cele te muszą odpowiadać interesom gospodarki narodowej.

Według nowej ustawy warunkiem ważności kartelu jest wpisanie go do rejestru kartelowego, prowadzonego przez Ministra Przemysłu i Handlu, przy czym orzeczenie jego o wpisaniu lub odmowie wpisu porozumienia kartelowego winno być wydane w okresie najdalej dwumiesięcznym od dnia zgłoszenia porozumienia.

Od odmownego orzeczenia Ministra Przemysłu i Handlu służy każdemu uczestnikowi porozumienia kartelowego odwołanie do Sądu Kartelowego, którego orzeczenie jest prawomocne.

Zgłoszenie, dokonane prawidłowo przez jednego z uczestników, zwalnia pozostałych uczestników od tego obowiązku. Wpisy w rejestrze kartelowym nie mogą zawierać danych, naruszających tajemnicę handlową.

Bardzo istotnym jest artykuł 8 ustawy, który mówi, iż każdy uczestnik może za zgodą reszty uczestników bez wypowiedzenia odstąpić od porozumienia kartelowego przed upływem czasu, na jaki je zawarto, jeżeli porozumienie ogranicza jego działalność gospodarczą niezgodnie z celami porozumienia. W razie braku zgody pozostałych uczestników na przedterminowe odstąpienie od porozumienia, orzeka o tym Minister Przemysłu i Handlu na wniosek odstępującego uczestnika. Od orzeczenia tego uczestnik może odwołać się do Sądu Kartelowego.

W osobnym rozdziale ustawy omówiony jest sposób nadzoru sprawowanego przez Ministra Przemysłu i Handlu nad wykonywaniem porozumień kartelowych. Minister Przemysłu i Handlu może mianowicie rozwiązać porozumienie kartelowe w całości lub w części, jeśli porozumienie to lub sposób jego wykonywania wyrządza szkodę interesom gospodarki narodowej, w szczególności jeżeli nie prowadzi do osiągnięcia celów gospodarczych, określonych w danym porozumieniu, bądź powoduje gospodarczo nieusprawiedliwioną zniżkę cen lub utrzymanie cen na poziomie gospodarczo nieusprawiedliwionym albo spadek zbytu. Od powyższej decyzji uczestnik porozumienia może się odwołać do Sądu Kartelowego, który orzeka w składzie 5 członków: 3-ech sędziów Sądu Najwyższego, jednego członka wyznaczonego z listy ustalonej przez Ministra Sprawiedliwości po wysłuchaniu opinii zainteresowanych Ministerstw, oraz z jednego członka wyznaczonego z listy kandydatów wskazanych przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych. Orzeczenie Sądu Kartelowego oraz prawomocne orzeczenie Ministra Przemysłu i Handlu wiążą wszelkie władze i sądy. Niedopełnienie obowiązku zgłoszenia do rejestru kartelowego zawarcia lub zmian porozumienia kartelowego, oraz wykonywanie porozumienia kartelowego, które jest nieważne, podlega karom do 500.000 zł. i aresztu do lat 2-ch.

Nowa Ustawa Kartelowa wchodzi w życie z dniem 19 października 1939 r.

Porozumienia kartelowe, istniejące w dniu wejścia w życie nowej ustawy, będą rozwiązane przez Ministra Przemysłu i Handlu w ciągu 2 miesięcy od dnia wejścia w życie nowej ustawy, jeżeli nie będą one odpowiadać interesom gospodarki narodowej.

Przepisy wykonawcze określone zostaną osobnym rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu.

WPŁATY NA RZECZ XIX KONGRESU CHEMII PRZEMYSŁOWEJ

W Nr. 6-tym „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" z dnia 15 marca 1939 r. zamieściliśmy pierwszą listę ofiarodawców, z podaniem wpłaconych przez nich sum na cele organizacji XIX Kongresu Chemii Przemysłowej.

Poniżej podajemy zestawienie dalszych wpłat, które wpłynęły od dnia 15 marca 1939 r., zarówno od przedsiębiorstw zrzeszonych w Związku Przemysłu Chemicznego jak i instytucyj współdziałających przy organizacji Kongresu.

Lignoza, Sp. Akc.	zł. 3.000.—
Eksploatacja Fabryk Ceraty w Polsce, Sp. Akc.	„ 615.—
„Alwa", Zakłady Chemiczne	„ 150.—
Spiess Ludwik i Syn, Sp. Akc.	„ 1.401.—
„Roche", Sp. Akc.	„ 250.—
Związek Zawodowy Fabryk Celulozy	„ 500.—
Zjednoczenie Fabryk Superfosfatowych w Polsce	„ 1.000.—
Zakłady Chem. Henckel	„ 537.—
Towarzystwo Zakładów Starachowickich	„ 90.—
„Wargum", Sp. Akc.	„ 210.—
Bogumińskie Zakłady Chemiczne S. A.	„ 100.—
„Azot", Sp. Akc.	„ 750.—
Zjedn. Gorzelni Przemysł. w Polsce	„ 200.—
Schicht-Lever, Sp. Akc.	„ 3.600.—
„Stomil", Sp. Akc.	„ 150.—
Rada Nadzorcza Polskiego Przemysłu Cukrowniczego	„ 5.000.—
Zakłady Przemysłowo-Chemiczne W. Karpiński i W. Leppert	„ 180.—
Państwowy Monopol Spirytusowy	„ 1.000.—
Państwowa Wytwórnia Prochu, Pionki	„ 1.000.—
Związek Koksowni	„ 3.000.—
„Radocha", Sp. Akc.	„ 600.—
„Alfa", Fabryka Płyt i Błon Fotograf.	„ 510.—
„Franaszek", Sp. Akc.	„ 100.—
Związek Polskich Olejarni	„ 300.—
„Zawodzie", Fabryka Farb	„ 100.—
„Boruta", Sp. Akc.	„ 2.199.—
Karpiński Franciszek, Sp. Akc.	„ 210.—
Zawadzki i Ska, Fabryka Chem.	„ 100.
Larisch-Mönnich, Zakłady Chem.	„ 90.—
„Alba", Sp. Akc.	„ 45.—
„Reden", Fabryka Farb	„ 50.—
Francuskie Towarzystwo Akc. „Perun"	„ 1.000.—
Grodzisk, Sp. Akc.	„ 1.000.—
„Boryszew", Zakłady Przemysłowe	„ 390.—
Dr. Roman May, Fabryka Chemiczna	„ 150.—
„Jarot", Fabryka Przetw. Drzew.	„ 279.—
Domagalski i Ska	„ 100.—

Wobec bliskiego terminu Kongresu, który odbędzie się w okresie od dn. 24 września do 1 października 1939 r. w Warszawie, Komitet Finansowo-Organizacyjny zwraca się do tych przedsiębiorstw, które nie zasiliły jeszcze funduszu na rzecz organizacji Kongresu z prośbą o przyśpieszenia wpłat.

INFORMACJE EKSPORTOWE

W dn. 30 czerwca 1939 r. podpisana została umowa handlowa polsko-turecka. W umowie tej rozszerzona została lista kontyngentów wywozowych z Polski, m. in., na szereg produktów chemicznych. Umowa wchodzi w życie z dn. 15 lipca r. b. na okres roczny.

Państwowy Instytut Eksportowy postanowił zorganizować w roku bieżącym zbiorowy udział firm polskich na Targach w Belgradzie, które odbędą się w czasie od 7 do 17 września r. b. Na Targach funkcjonować będzie specjalne biuro informacyjne Instytutu, celem udzielania potrzebnych informacyj kupcom przybywającym na Targi nie tylko z Jugosławii, ale i z innych państw bałkańskich. Rynek jugosłowiański jest niewątpliwie ciekawym rynkiem zbytu dla polskich produktów chemicznych, tak że byłoby bardzo pożądane wzięcie udziału w Targach przez jak największą ilość przedsiębiorstw chemicznych. Firma biorąca udział w Targach nie ponosi żadnych kosztów, winna tylko dostarczyć próbki towarów i materiał propagandowy. Dotychczas zgłosiły się następujące przedsiębiorstwa chemiczne: Zjedn. Fabr. Związków Azotowych w Mościcach i w Chorzowie, Państwowa Wytwórnia Prochu w Pionkach, Sp. Akc. Stomil w Poznaniu, Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu, Związek Koksowni, „Leonowit" Sp. Akc., Zakł. Przem. „Bieżanów", Sp. Akc. „L. Spiess i Syn", Fabr. Fotochem. „Ero", Gentleman Sp. Akc., Sp. Akc. „Ardal", Fabr. Perf.-Kosm. „H. Żak", Fabr. Chem. Farmac. Krogulecki, Zakłady Chemiczne Majde.

Termin nadsyłania do Państwowego Instytutu Eksportowego, Warszawa, Elektoralna 2, zgłoszeń uczestnictwa w Targach upływa w dn. 8 sierpnia r. b.

Zanotowane zostały następujące zmiany przepisów celnych i reglamentacyjnych (Nr. 20 i 21 „Informatora Eksportowego"):

Francja. Z dniem 6 lipca r. b. zniesiony został zakaz importu do Francji towarów pochodzenia japońskiego.

Grecja. Import gliceryny uzależniony został od pozwolenia Min. Gospodarki.

Holandia. Z dniem 1 lipca r. b. przedłużono na rok okres kontyngentowania przywozu do Holandii: papieru wiskozowego (celofan itp.), nawozów sztucznych, saletry chilijskiej, wody amoniakalnej i wapienia.

Kuba. Nałożony został podatek przy imporcie towarów (1 cent od paczki).

Syria-Liban. Zwolniony został z cła przywóz nawozów sztucznych.

Turcja. Materiały plastyczne (celuloid, bakelit, galalit) oraz salmiak importowane do Turcji z przeznaczeniem na reeksport uzyskały ulgi importowe.

Firma syryjska Camille Hindié, Alep, B. P. 260, poszukuje przedstawicielstwa polskich fabryk chemicznych, w szczególności w zakresie artykułów farmaceutycznych.

Firma Manoel Lopes Correa, Sao Paulo, Rua Sao Bento 290, Brazylia, pragnie reprezentować polskie fabryki chemikaliów przemysłowych.

KRONIKA

Firma „Surowce dla Przemysłu TE-HA, Tadeusz Hampel", Kraków, ul. S-go Tomasza 22, zajmuje się przemiałem oraz przeróbką uszlachetniającą minerałów krajowych (szpat wapienny, kaolina szlamowana, kwarcyty, zaprawy kwarcowe i t. d.) oraz zagranicznych (grafity surowe i szlamowane, magnezyt spiekowy, talk i fluoryt). Wymieniona firma importuje magnezyt spiekowy bezpośrednio z Mandżurii.

Opublikowane zostało w formie broszurowej sprawozdanie Banku Gospodarstwa Krajowego za 1938 r. Dzieli się ono na 3 części: 1) Położenie gospodarcze Polski w 1938 r., 2) Działalność Banku Gospodarstwa Krajowego, 3) Objaśnienia do Bilansu, Bilanse i rachunki strat i zysków za r. 1938.

Nakładem Izby Handlowej Polsko Francuskiej (Warszawa, Czackiego 4), wydana została w języku francuskim broszura p. t. „Prawodawstwo polskie w stosunku do zagranicznych spółek handlowych i polskich spółek akcyjnych". Wydawnictwo to może zainteresować w szczególności firmy francuskie w Polsce oraz firmy polskie pozostające w stosunkach finansowych z Francją.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. R. P. Nr 63 z dn. 19 lipca 1939 ukazało się pod poz. 426 rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 lipca 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 26 kwietnia 1939 r. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła.

Stosownie do powyższego rozporządzenia w wykazie Nr. 1 (cła zniżone lub zwolnienia od cła stosowane na podstawie pozwoleń Ministra Skarbu) wprowadzone zostały następujące nowe pozycje:

z poz. 189 z p. 2. Toluol i ksylol — oczyszczone, również ich mieszaniny — bez cła
z poz. 193 — Kwasy karbolowe — bez cła
z poz. 745 — Wyroby z gumy miękkiej, chociażby z dodatkiem innych materiałów — do wyrobu samochodów — 5 (cło zniż. w % % cła norm.)
z poz. 968 p. 2. — Pył cynkowy — bez cła

Poprzednie pozycje dotyczące t. c. 190 i 194 p. 1 otrzymały brzmienie następujące:

z poz. 190 — Oleje z węgla kamiennego o c. wł. powyżej 0.960 oraz mieszaniny tych olejów między sobą lub z kwasami karbolowymi — tzw. oleje impregnacyjne i oleje płuczkowe — bez cła
z poz. 194 — Antracen — bez cła

Skreślone zostało zwolnienie od cła na następujące artykuły:

Poz. tar. celn. 212 p. 2 — oleje roślinne ciekłe, oraz poz. 424 uwaga — ekstrakt quebrachowy suchy.

W wykazie Nr. 3 (zniżki stosowane automatycznie przez urzędy celne) skreślono:

poz. 968 p. 2 — pył cynkowy — bez cła
wprowadzono:
poz. 424 uwaga — Ekstrakt quebrachowy suchy nie rozpuszczający się w zimnej wodzie, sprowadzany przez porty polskiego obszaru celnego — 60 (cło zniż. w % % cła norm.).

Rozporządzenie powyższe wchodzi w życie w 3 dni po ogłoszeniu.

W Dz. Ust. R. P. Nr. 63 z dn. 19 lipca 1939 ukazała się pod poz. 419 ustawa z dnia 13 lipca 1939 r. o nadzorze nad niektórymi środkami żywienia zwierząt.

Ustawa powyższa obowiązuje od 20 października 1939 r.

W Dz. Ust. R. P. Nr. 63 z dn. 19 lipca 1939 ukazało się pod poz. 420 Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 czerwca r. b. wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Zagranicznych, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu o dozorze nad wyrobem i obiegiem tłuszczów i olejów jadalnych na obszarze województwa śląskiego.

Rozporządzenie obowiązuje od dn. 19 lipca 1939 r.

ECHA

* Ostatnio zreorganizowany został Departament Przemysłu i Rzemiosła w Min. Przemysłu i Handlu. Utworzonych zostało 5 wydziałów, mianowicie: Administracji Przemysłowej, Rzemiosła, Przemysłu Przetwórczego I, (obejmuje przemysły: metalowo-przetwórczy, motoryzacyjny, elektrotechniczny, mineralny, budowlany, drzewny i różny), Przemysłu Przetwórczego II (obejmuje przemysły: chemiczny, papierniczy, tłuszczowy, włókienniczy, spożywczy, garbarski i futrzarski) oraz Ogólny (obejmuje sprawy, dotyczące polityki celnej, podatkowej i socjalnej oraz sprawy, dotyczące: karteli i cen, eksportowe i ogólno-gospodarcze w dziedzinie przemysłu przetwórczego).

Jak wiadomo — Dyrektorem Dep. Przemysłu i Rzemiosła jest Inż. Zygmunt Łojko, a Zastępcą — Dyr. Stefan Konopski. Wydziałami kierują: Administr.-Przemysł.— Nacz. Sągajłło, Rzemiosła — Nacz. Sowiński, Przemysłu Przetwórczego I — Insp. Morawski, Przemysłu Przetwórczego II — Radca Tichy, Ogólnym — Radca Frankowski.

CENY NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW CHEMICZNYCH W/G NOTOWAŃ FIRMY EDWARD GRONIOWSKI W WARSZAWIE, Towarowa 12.

Artykuł	Cena w zł. za 100 kg.
*Aceton	335.—
Ałun chromowy	65.—
Ałun krystaliczny	46.—
Antychlor krystaliczny	37.—
Biel cynkowa	od 57.—
Biel ołowiana	125.—
Boraks krystal.	76.—
Cerezyna biała II gat.	180.—
Cerezyna żółta II gat.	160.—
Chlorek magnezu	26.—
Chlorek baru	60.—
Chlorek cynku 98/100%	120.—
Chlorek wapna	40.—
Chlorek wapnia	26.—
*Czterochlorek węgla	160.—
Dwuchromian potasu	155.—
Dwuchromian sodu	120.—
Degras orygin. Stadlera Moelon I	130.—
„ „ „ II	115.—
Dekstryna żółta	56.—
* Esencja octowa 80%	260.—
Emetyk	450.—
* Formalina 40%	155.—
Fosforan sodowy 3¹ zasadowy	75.—
Fenol krystal.	280.—
Fluorek sodu	160.—
Glukoza nieskażona	75.—
Hydrosulfit	270.—
Kaolina	15.—
Kreda zwykła szlamowana	8.—
Kreda ch. cz.	46.—
Kalafonia krajowa	65.—
Kalafonia amerykańska „Hercules" N. jasna	85.—
Kwas azotowy 36 Bé	46.—
* Kwas octowy 30% techn.	90.—
Kwas mrówkowy	245.—
Kwas mlekowy 50%	105.—
Kwas mlekowy 80%	200.—
* Kwas fosforowy chem. czysty	250.—
* Kwas fosforowy techniczny	210.—
Kremotartar	225.—
Kwas cytrynowy	390.—
* Kwas solny techn.	17.—
Kwas winowy kryst.	430.—
Litopon 30%	70.—
Minia ołowiana 99/100%	110.—
Nadboran sodowy	320.—
Nadmanganian potasu	280.—
Naftalin	70.—
Nigrozyna wodna	800.—
Nigrozyna tłuszczowa	1200.—
Olej rycynowy techniczny	215.—
Olej rycynowy med.	255.—
Olej kostny	400.—
Olej turecki 50%	110.—
Olej turecki 80%	180.—
Bejca dla skór „Peroly" franc.	100.—
Octan sodu	90.—
Ozokeryt czarny	140.—
Ozokeryt bielony	350.—
Parafina w taflach	115.—
Siarka	od 27 do 40
Siarczan glinu	24.—
Siarczan sodu	54.—
Siarczan żelaza	13.—
Sól szczawikowa	168.—
Sól gorzka	21.—
Sadze angielskie	od 110.—
Tłuszcz z wełny ciemny	60.—
„ „ „ jasny	75.—
*Woda utleniona 30%	350.—
Zieleń chromowa	od 60.—
Żółcień chromowa	„ 60.—
Żelazocjanek potasu czerw.	470.—
„ „ żółty	315.—

Ceny powyższe są cenami hurtowymi i należy rozumieć je za 100 kg loco skład Warszawa, wraz z opakowaniem; ceny za produkty oznaczone gwiazdką należy rozumieć — bez opakowania.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej—Dyrektor Związku Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI

Redaktor: Mgr. TADEUSZ CHĘCIŃSKI Druk L. Bogusławskiego i Ski, Świętokrzyska 11